

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 8

19. února 2017

Cena: 8 Kč

Husitské centrum

Husitské centrum, o.p.s., bylo založeno Pražskou diecézí ČČSH. Organizace se zaměřuje na práci s dětmi, mladými lidmi a s celou komunitou v oblasti kulturní a společenské, ale i sociální. Husitské centrum rovněž provozuje komunitní zahradu a Nizkoprahový klub Husita na pražském žižkovském náměstí Barikád č. p. 1.

Co znamená „nizkoprahovost“? Sociální služba je tu zdarma pro lidi, kteří ji potřebují. Klub může využívat každý, kdo patří do cílové skupiny klubu. Službu je možno využívat anonymně, není potřeba žádná registrace ani pravidelná

docházka. Pracovníci klubu jsou diskrétní a vázání mlčenlivostí – lze se jim tedy svěřit i s osobními záležitostmi. Otevírací doba je přizpůsobena potřebám dětí a mladých lidí. V rámci otevírací doby mohou návštěvníci kdykoli přijít a odejít. Děni v klubu mohou návštěvníci sami ovlivňovat svými připomínkami a nápady. Klub uplatňuje rovnost všech lidí.

NKP Husita nabízí mj. hudební, sportovní, taneční a výtvarné aktivity, ale i doučování, workshopy a osobní konzultace.

Dle webu NPK Husita

red

Pojď, milý můj...

Ilustrace k Písni písní

Milí čtenáři, rádi bychom vás upozornili na probíhající výstavu Židovského muzea v Praze, která představuje bibliickou knihu „Píseň písní“ (Velepíseň) v ilustracích jí inspirovaných od počátku 20. století po současnost. Výstava objasňuje vznik biblického spisu, jeho místo v židovské liturgii, historická vydání a překlady do češtiny. Především se však soustředí na výzdobu knihy, ilustrace a díla jí inspirovaná v moderní tvorbě od počátku 20. století až po současnost. Lze tak obdivovat secesní ilustrace umělců E. M. Liliena, Františka Kupky nebo izraelského výtvarníka Zeeva Rabana, řadu málo známých ilustrací ve stylu art deco z počátku 20. století či pozdější novoklasicistní práce a cenný soubor ilustrovaných originálů ze sbírky bibliofila Josefa Portmanna od českých grafiků Václava Maška, Františka Koblihy, Jiřího Konůpka, Karla Svolinského, Cyrila Boudy nebo Milady Marešové. K vidění jsou bibliofilie od Františka Kupky, ilustrace Toyen, ale také díla umělců mladší generace – Jarmily Mařanové a Olgy Čechové. Z tvorby zahraničních autorů je dále možné seznámit se s ilustracemi Anatolije Kaplana, Salvadora Dalího nebo Shraga Weila a současných amerických výtvarníků Marka Podwala či Barbary Wolff. Expozice čerpá ze sbírek Židovského muzea v Praze a Památníku národního písemnictví. Vybrané tisky je možné si prohlédnout celé na interaktivních obrazovkách. Výstava volně navazuje na předešlé výstavy věnované historii knižního fondu Židovského muzea v Praze (2007) a pesachovým Hagadám z fondu muzejní knihovny (2010). Autory výstavy jsou PhDr. Arno Pařík a Mgr. Michal Bušek z Židovského muzea v Praze.

Výstavu můžete navštívit do 12. března v Židovském muzeu v Praze – Galerii Roberta Guttmanna, U Staré školy 3, Praha 1. Otevřeno denně kromě sobot a dalších židovských svátků, od 9 do 16.30 hodin. Vstupné: základní 40 Kč, snížené 20 Kč, děti do 6 let zdarma. (Z tiskové zprávy ŽM, upraveno). Obrázek: Mark Podwal – Píseň písní, Song of Songs (57), 2016. © Mark Podwal 2016

red

Ohlédnutí za

Bachtaři Karačoňa

Jak jsme vás již krátce informovali v předchozím čísle, přinášíme ohlédnutí za výjimečnou akci Bachtaři Karačoňa - Veselé Vánoce 2016, která krátce před Vánoci proběhla v divadle Ponec.

Vznikla díky spolupráci Nizkoprahového klubu Husita se základní školou Cimburkova a divadlem Ponec. Nizkoprahový klub Husita pracuje převážně s romskými dětmi a mládeží na Praze 3. Posláním organizace je pomáhat dětem a mladým lidem překlenout obtížné životní situace a podporovat je v aktivním trávení volného času. Na vystoupení dětí se přišlo podívat mnoho žižkovských romských rodin a také sympatizantů a přátel NPK Husita. Lektorka tanečních kroužků Eva Džobáková představila soubory Gitanne a Amaro Suno, které vystoupily se širokou paletou tanečních stylů od flamenka, tradičního romského tance, až po hip hop. Stojí za zmínku, že taneční soubor Gitanne má za sebou již řadu úspěchů a veřejných vystoupení: první místo v soutěži Zlatý hlas, vystoupení na festivalu Khamoro apod. Na úrovni tance bylo znát, že je za nimi kus práce.

Kromě tanečnicků diváci shlédli také vystoupení mladých muzikantů Ambrože Cíny a Dana Gadžora, kteří doprovázeli mladého zpěváka Nicholase Olacha.

Kromě tance a hudby přišla na pořad také literární tvorba dětí NPK Husita: ředitelka Lucie Hašková a vedoucí Nizkoprahového klubu Husita Táňa Jírová, které večerem provázely, na podium přizvaly Alexandru Bihariovou, aby ji ocenily za úspěch v literární soutěži v romském jazyce Romano Suno.

Program večera dále zpestřili svými vystoupeními také profesionální umělci: zpěvačka Pavlína Matiová, tanečnice Mia, soubor Om Dance Academy a raperská skupina UGC, kterým patří velký dík za podporu projektu. A nakonec je třeba vyzdvihnout ředitelku divadla Ponec, paní Yvonu Kreuzmannovou, která dává k dispozici prostory divadla zcela zdarma a projekt již

druhým rokem aktivně podporuje: „To, co mě baví, je, že se pracuje s mládeží a dětmi, které jsou třeba ze sociálně slabých skupin, ale přitom jsou nadšené, že mohou dělat něco v umění. Divadlo Ponec je žižkovské divadlo a je velmi důležité, aby pracovalo s místními národnostními menšinami, především s Romy, vytvářelo romským umělcům prostor a pomáhalo jim malinko pochopit, jak se přesunout od amatérského umění k profesionálnímu.“ Díky této otevřenosti byl realizován v předvánočním čase projekt, který kromě romské kultury a spolupráce organizací podporuje aktivní sousedství a komunitní život na pražském Žižkově. Díky za to. Večer nafotil fotograf Vojtěch Brtnický, na snímcích vidíte atmosféru večera zachycenou jeho uměleckou rukou.

Adéla Dluhošová,
Husitské centrum, o.p.s.

Nit

Vždycky mi vrtalo hlavou, proč celníci a nevěstky předcházejí slušné lidi na cestě do Božího království; náš farář čítával tuhle perikopu Pisma v plném kostele a věřící se tvářili nadmíru vážně, pozoroval jsem po očku, jestli se neurazí a neodejdou domů. „K čemu je víra, která mě místo odměny odstrčí do poslední řady?“ měli se přece ptát rozhořčeně, jenže co pamatují, nikdo neprotestoval, a tak jsem nad tím výrokem hloubal dál, ale nikdy jsem nic moudrého nevymyslel.

Jednou přišel na faru místní pijan a trpce si stěžoval, jak ho minulé noci přistihli hosté u věšáku, zrovna když obracel kapsy cizího kabátu: „Zbili mě a vyhodili oknem, co byste na to řek', důstojnosti?“ A farář pravil potlučenému muži s tváří otekou, zarostlou a odpornou až běda: „Já bych na vašem místě šacoval kabáty už jen v přizemí nebo v suterénu.“ A mne udivila slova pastora, spíš bych čekal, že mu poradí, aby skoncoval s pitím, a proto jsem se začal zajímat, proč tomu šizofrennímu nedomluvil. „Protože vím, že nepřestane,“ odpověděl farář s úsměvem a pokýval hlavou, a já už věděl, co to znamená, když se takhle tváří. Bylo to něco na způsob: „Holenku, tomu nemůžeš rozumět, ještě dlouho se budeš na svět dívat, než se ti začne rozednívat. Neboj se ale, všechno přijde ve svůj čas.“

A pak nám v náboženství vyprávěl, jak Pán Bůh miluje všechny lidi, ale k hříšníkům má blíž, poněvadž ti ho víc potřebují, a maloval křídou na tabuli, jak Hospodin drží človíčka na niti a když nešťastník zhřeší, nit se přetrhne, ale Pán života ho nenechá spadnout, přetrženou nitku naváže a novým uzlíkem si přitáhne odpadlíka o kousíček k sobě. Avšak další hříchy přetrhnou nit znovu, a tak ty uzlíky vlastně přivádějí hříšníky blíž k Pánu Bohu.

To mě tedy velmi potěšilo, že největší hříšníci bývají u Hospodina tak blízoučko. A teprve tahle na tisíckrát zpřetřhaná nit mi umožnila zcela pochopit ten dříve nejasný příběh o lidech, kteří mě předbíhají na cestě do Boží náruče. Ale pozor, abych si zas tolik nefoukal - že třeba jsem už o notný kus dál, možná i vás teď předbíhám - snad se mi opět přetrhla ta moje zašmodrchaná nit, přátelé nespočetných uzlíků, svázaných Boží péčí, která náš život ochraňuje, pozvedá padající a nemocné zázračně léčí. **Jan Schwarz, NO Bratislava**

Z kazatelského plánu

Sedmá neděle po zjevení

Já v tvé milosrdenství však doufám, moje srdce jása nad tvou spásou. Budu zpívat Hospodinu, neboť se mě zastal. **ŽALM 13,5-6**

První čtení: Leviticus 19,1-2.17-18

Tužby pro dobu po Zjevení Páně:

2. Abychom Ježíše jako Syna Božího vyznávali a za Pána jej přijímali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom v naší církvi o duchovní dary pečovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, učíš nás, že bez lásky naše skutky nic nejsou. Prosíme tě, vlij do našich srdcí svou lásku – ten největší dar, pravé pouto pokoje a všech ctností! Co bylo mrtvé, poté před tebou ožije. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 3,10-11.16-23

Evangelium: Matouš 5,38-48

Verš k obětování: Žalm 5,3

Verše k požehnání (varianta I): Žalm 9,2-3

Verš k požehnání (varianta II): Matouš 5,48

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, ze své veliké štědrosti nás naplňuješ vším dobrým. Prosíme tě, obdaruj nás plnou mírou spásy, ať můžeme navěky chválit jméno Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 8, 12, 21, 73, 86, 200, 308

Svátost pokání

Pokání je svátost, kterou se věřící obec připravuje ke svátosti večeře Páně soukromým zpytováním svědomí, lítostí nad hříchy, smířením s Bohem i bližními, předsevzetím nového života v Kristu a společnou zpovědí. Jako součást této svátosti (někdy také nazývaná svátost smíření) je možná také zpověď soukromá, která je v některých případech nutná, přičemž duchovní je po zpovědi vázán zpovědním tajemstvím. Svátost pokání probíhá většinou o svátcích v rámci liturgie: začíná úvodním čtením, modlitbou, připomenutím Božího zákona (Desatera), zpytováním svědomí, veřejným doznáním hříchů a končí rozehřešením.

Z Nového zákona víme, že Ježíš Kristus lidem pomáhal s jejich nemocemi a chybami, ale také jako křesťané věříme, že působí i dnes a můžeme k němu přijít se svými proviněními, chybami, životními prohami a nezday a dosáhnout odpuštění hříchů. Spasitel hodlal přinést spásu všem lidem všech dob, a proto ustanovil církev, která pokračuje v jeho díle. Ježíš řekl apoštolům: „Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, a komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ (J 20,23) Tak byla ustanovena svátost pokání, v níž lze nalézt odpuštění, sílu k nápravě a nové odhodlání ke konání dobra.

Co je vlastně svátost pokání, co od ní můžeme čekat a v čem nám

může pomoci zbavit se našich hříchů, které ulpívají na našem svědomí? Je potřeba zdůraznit, že prvním očistením v životě křesťana je křest a toto obmytí vodou znamená mimo jiné odstranění všech vin, které na pokřtěném dosud ulpívaly. Ale i po křtu v člověku přetrvávají špatné náklonnosti, s nimiž máme a musíme neustále bojovat, a pokud v tomto boji selžeme, pak cítíme potřebu obrátit se znovu k Bohu. Litujeme svých špatných skutků a toužíme po odpuštění, kterého dosahujeme při večeři Páně, při modlitbě, četbě Bible a při konání dobrých skutků.

Avšak hlavním způsobem, jak dosáhnout Božího odpuštění, je právě svátost pokání, ve které nám Hospodin odpouští hříchy, smiřuje nás se sebou, s našimi bratry a sestrami, tj. s církví, a dosahujeme i vnitřního, tolik potřebného klidu. Po kajicně vykonané svátosti pokání jsme očistěni a ve stavu Boží milosti. Hlavní smysl svátosti pokání nejlépe vyjadřuje modlitba duchovního, kterou se odpouštějí hříchy – rozehřešení.

Podoba svátosti pokání (smíření) se v prvotní křesťanské církvi vyvíjela – podobně jako i jiné svátosti. Tak např. v prvních staletích existovalo v církvi veřejné pokání pro obzvláště těžké hříšníky, kteří se po svém křtu dopustili vraždy, cizoložství, modloslužby a museli dodržovat několik let přísnou

kázeň, než dosáhli pokání. Zcela jinou podobu začali postupně zavádět např. misionáři v Irsku a Skotsku, kde se pokání stávalo diskretním a soukromým. Tyto rysy přetrvávají až dodnes např. v Římskokatolické církvi.

Bez čeho se ve svátosti pokání neobejdeme, jsou dva hlavní prvky: prvním je upřímná lítost, což je vědomí zármutku nad našimi špatnými skutky – nad našimi hříchy. Nemůže nám být lhostejné, co jsme vykonali špatně nebo co jsme nevykonali, i když jsme měli a mohli. Druhým prvkem je vyznání svých hříchů při veřejné zpovědi, ve výjimečných případech při soukromé zpovědi, při které věřící otevírá před duchovním své srdce, sděluje osobní informace, a proto je duchovní vázán velmi přísnou povinností naprosté mlčenlivosti o všem, co se při zpovědi dověděl. Při vyznání svých hříchů vyznáváme hříchy, kterých jsme se dopustili od poslední zpovědi. To je nezbytná součást svátosti. Kristus zde působí jako lékař a proto se nesmíme stydět předložit mu všechny své rány – hříchy. Každý věřící křesťan by měl nejméně jednou za rok vykonat svátost pokání, ale pro skutečnou čistotu své duše, pro rozvíjení vztahu s Bohem je žádoucí, aby se ke zpovědi přistupovalo častěji.

Pavel Hýbl

Nad Písmem

Vnášet paprsky Božího království

Mt 5,38-48

Sestry a bratři, dnes se máme zamyslet nad textem z Matoušova evangelia, který patří do známého Ježíšova kázání na hoře. Věnovat se budeme konkrétně té části, která náleží k tzv. antitezím, což jsou výroky obsahující protichůdná tvrzení. Ježíš v nich učedníkům předává nové způsoby jednání a staví je do protikladu k striktním pravidlům Starého zákona.

V první dnešní antitezi (celkově je pátou) se Ježíš zabývá otázkou odplaty podle známého příkazu „oko za oko, zub za zub“, který nalezneme v knize Exodus. Příkaz měl za cíl udržet odplatu v přiměřených mezích a neeskalovat násilí. Ježíš chce však mnohem víc, než žádá starozákonní příkaz, a to zastavení násilí úplně. Ježíšův učedník nemá reagovat na agresi stejnou mincí, ale jakékoli vzniklé zlo absorbovat a neumožnit mu jeho pokračování. Dále Ježíš vybíjí k vyhovění všem prosbám, byť by byly neoprávněné, a to dokonce i nad rámec požadovaného.

Druhou částí textu je v pořadí šestá antiteze, jež všechny předchozí shrnuje. Lásky je základní požadavek pro Ježíšovy následovatele a nemá být zaměřena pouze na bližní. Má se otevírat pro všechny bez rozdílu, dokonce i nepřátele. Milovat ty, co

milují nás, říká Ježíš, není nic mimořádného. Jako Otec sesílá déšť a slunce na všechny, tak láska učedníka nemá být selektivní, ale pro všechny.

Dnešní text, stejně jako předchozí antiteze v kapitole, vrcholí v závěrečném Ježíšově výroku: „Bud'te tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“ To je ústřední motiv. Požadované odkazuje ke stavu dokonalosti pramenící z jednoty s Bohem. Ten, kdo je takto schop konat, svědčí o dokonalosti Božího řádu.

Samotný Ježíš tato slova naplňuje ve svém životě. Není teoretikem, kterého by se vyřčené netýkalo. On skutečně pokorně přijal ránu do tváře, neodvrátil se od prosících a nakonec se modlil za ty, již ho přibíjeli na kříž a usmrcovali jej. Ježíš se vztahoval v lásce ke všem, které na své pozemské pouti potkal. My si možná můžeme povzdechnout, že Ježíš byl přece Boží Syn a čerpal z nerozdělené jednoty s nebeským Otcem. Jak

tedy máme my na tyto krajní požadavky reagovat?

Ježíš zcela zřejmě hovoří z perspektivy Božího království, nejde tedy o prosazování všeobecného zákona nebo o program státního zřízení. Je to výzva k osobní cestě všech, kdo slyší Ježíšův hlas, ale také cesta církve, společenství, vyznávajícího Vzkříšeného jako svoji hlavu a pastýře. Je to ideál, ke kterému máme toužit směřovat a hlavně, ve kterém rozpoznáváme tvář Boží lásky a milosti. Ježíšova slova si musíme stále připomínat a mít je na své duchovní cestě před sebou, byť se mohou zdát těžko dosažitelná. Mám za to, že součástí naší cesty je i přiznání, že obrazu dokonalých dcer a synů našeho nebeského Otce zkrátka nedosahujeme. Nicméně do každé situace, do každého setkání, kdy se nám podaří jednat podle Ježíšova příkladu, budeme vnášet paprsek Božího království. Necht' se nám to daří v co největší míře!

Vladimír Volráb

Nebeský Otče, často nám připadají nároky tvého Syna Ježíše Krista těžké k naplnění v našich životech. Dej nám odvahu a sílu jim dostávat, a tak svědčit o tobě a tvém nebeském království.

Amen.

Jak malé dítě zachránilo člověka

Jmenuje se Michael a má 20 měsíců. Onoho mrazivého odpoledne se vraceli s tatínkem z procházky z Letenské pláně domů. Dítě běhalo kolem kočárku, ale náhle odběhlo do křoví u cesty. Když se hned nevrátilo, prodrál se Michael starší za ním do křoví. Synek ukazoval prstíkem na ležící nehybnou postavu. Otec rychle zjišťoval číslo nejbližšího sloupu veřejného osvětlení. Potom mobilem zavolal policii. Hlídku přijela brzy. Zatímco policisté ukládali polozmrzlého bezdomovce do auta, spinkal už malý chlapec v kočárku. Nevěděl, že ho Pán Bůh poslal, aby zachránil člověka. **N. K.**

Na cestě komunikace

Každý ze své podstaty toužíme po úspěchu. Většina z nás má v sobě zakódováno, že být prospěšný druhým je správné, někdo je dokonce natolik o tom přesvědčen, že je to součástí jeho „životního programu“. Ne vždy jenom rozhodnutí být prospěšný ale stačí. Přichází nám do cesty různé překážky – třeba naše nedostatečné sebevědomí přesvědčit o správnosti svého nápadu, kolega, který neunes obraz nastaveného zrcadla, někdy naše vlastní pohodlnost věc dotáhnout do konce... je toho mnoho. Důležité je ale vytrvat a hledat cesty. Ohlédnout se za sebou vždy jen na Nový rok – nestačí. Na lednové diecézní katedře jsme měli možnost se zaposlouchat do slov Mgr. Jany Černouškové, lektorky, která nás provázela tématem „Na

cestě vnitřní i vnější komunikace“. Postavila před nás pár jednoduchých otázek, abychom si mohli dostatečně s odstupem uvědomit okamžik, ve kterém se každý z nás právě nacházíme. Jednoduchý návod jako: Co chceš řešit nebo vyřešit? Co bys mohl/a pro to udělat? Co uděláš? Kdy to uděláš? Jak se ohledně toho cítíš, když komunikuješ? Shrnutí jinými slovy: nenaříkej, zorientuj se nejdřív sám v sobě, neboj se a konej. Před rokem Královéhradecká diecéze pořádala setkání členů našich šesti komisí, které se snaží pokrýt hlavní oblasti působení církve. Komise liturgická, pastorační, práce s dětmi a mládeží, práce se seniory, sociální a vzdělávací. Zamýšleli jsme se nad otázkou „Co je pro naši církev charakteristické?“ Vystavilo nám mnoho

oblastí, těch, ve kterých jsme pevní, a pak také ty, které vidíme jako velice důležité, ale za zvládnutím zatím silně pokulháváme. A jasným favoritem právě v této nedostatečné oblasti byla komunikace.

A podařilo se nám za ten rok ve vylepšování komunikace někam posunout? Těžko odpovědět. Našich setkání při různých příležitostech bylo mnoho. Diecézní katedry s přednáškami a diskuzí k tématu, vikariátní a diecézní dny s přesahem společenství pouhé náboženské obce. I jednání jednotlivých komisí bylo více. Mezi jejich dosavadní členy přišli noví lidé a co víc – dobrovolně, a možnosti se rozrostly. Vidíme, že práce na tématu je soustředěnější, ucelenější, vážíme už slova nadšení a uvažujeme zároveň

o možnosti realizace nápadu. Více o jednotlivých myšlenkách diskutujeme a pomalu se vyjadřujeme k tématům i méně odvážní, kteří jakoby doposud stáli stranou a jen neradi sebe dávali všanc rychlejšímu, průbojnějším.

A to je asi základ komunikace. Naslouchat tomu, kdo přichází v dobré vůli, poslouchat soustředěně a přemýšlet o celém jeho sdělení, nejen o jeho první větě, jak často bývá naším nešvarem. Neodmítat přichodí, protože už dopředu vím, že v této oblasti jsem natolik dobrý, že vím, o čem mluvím. Naslouchat, opustit individualismus a cítit se být součástí celku. Bez těchto základních kamenů se nemůžeme ani přes dobrou vůli posunout dál.

Jana Pechancová

Počátky kremace v českých zemích

Již pravěké, stejně jako starověké populace se odlišovaly tím, jak nakládaly s ostatky zemřelých. V pohřebních rituálech i ve způsobu pohřbívání se vždy odrážely náboženské a kulturní zvyklosti. V Česku je jedním z obvyklých způsobů pohřeb žehem. Byla to právě Církev československá, která od svého počátku tento druh pohřbu propagovala – a čas jí dal zapravdu. Uvádíme článek Richarda Ferčíka zveřejněný v roce 2014 v č. 2 časopisu Preface, vydávaném plzeňskou diecézí (www.plzenskadiieceze-ccsh.cz).

VZNIK KREMATORIÍ V EVROPE
Počátky obnovení kremace jako moderního způsobu pohřbívání v Evropě sahají k roku 1876, kdy bylo postaveno krematorium v Miláně. V Německu zahájilo provoz první krematorium 10. 12. 1878 v městě Gotha. V Prusku byla kremace schválena v roce 1911, v Anglii se s kremací začalo roku 1885, ve Švédsku 1887, ve Francii 1889, ve Švýcarsku byl první pohřeb žehem proveden také roku 1889. V Německu vzniklo do roku 1971 celkem 23 krematorií. Nesporně zde sehrály důležitou úlohu praktické požadavky moderní doby (hygienické a prostorové, zejména ve velkých sídelních aglomeracích), nemůže však být pochyb, že tu byl vítaný projev odporu vůči katolicismu a papežství z doby risorgimenta. Jestliže v prvních desetiletích byla krematoria budována na způsob sakrálních objektů, kolem přelomu letopočtu zasahují úřady zejména

v Německu a prosazují u krematorií odlišný typ architektury.

VZNIK KREMATORIÍ A POČÁTKY KREMACE V ČESKÝCH ZEMÍCH
S rozvojem myšlenky kremace bylo nutné postavit i krematoria. Pro tento zvláštní účel bylo těžko myslitelné adaptovat již stojící budovy. V meziválečném Československu bylo organizováno několik velmi zajímavých veřejných soutěží na architektonický návrh krematoria, kterých se účastnili ti nejlepší architekti. Na rozdíl od jiných zemí, kde se stavěla v nemoderním stylu, u nás tomu bylo naopak. Souvisí to se sekularizací společnosti. V českých zemích bylo postaveno první krematorium v Liberci v roce 1915 vídeňským spolkem Die Flamme, nedostalo však povolení k provozu. Provoz byl zahájen až po vzniku ČSR 28. 10. 1918. Druhé krematorium bylo otevřeno 21. 11. 1921 v Praze, 28. 9. 1923 přibyl krematorium v Pardubicích, 10. 2. 1924 v Mostě, 25. 8. 1924 v Nymburku. Od vzniku republiky do konce dubna 1931 bylo v Československu vykonáno celkem 34 127 kremací. Vzhledem k rozdílu v religiozitě bylo první krematorium na Moravě otevřeno se zpožděním oproti Čechám. V letech 1923-1925 došlo z praktických důvodů ke stavbě prvního krematoria v Moravské Ostravě podle návrhu Vlastimila Hofmana (stavba však byla na konci 60. let zbořena). V Brně bylo realizováno podle návrhu Ernsta Wiesnera v abstraktním duchu a v Olomouci, přes protesty lidovců i městských farních úřadů, došlo v letech 1931-1932 ke stavbě funkcionalistické budovy krematoria na centrálním hřbitově. Čeští katolíci měli vedle argumentu „pohanského“ původu kremace ještě další výhradu – jeho údajně „němectví“. Přesto až do první světové války zůstávaly kremace výjimkou. Nejen pro odpor katolické církve, námitky měla i vznikající kriminalistika: kremace znemožňuje exhumaci zesnulého. Překážkou byly i vysoké náklady spojené s tímto způsobem pohřbu, dané především vícenásledy spojenými s dopravou rakve na velké vzdálenosti. S nimi se potýkala Společnost pro spalování mrtvol, založená v Praze roku 1899 z iniciativy fyzika a městského lékaře MUDr. Jindřicha Záhoře (1845 - 1927). MUDr. Záhoř měl zásluhu na zavedení pitné vody do Prahy, zřízení kanalizace, ústředních jatek, městské tržnice, veřejných záchodků, školních a zubních lékařů. Podílel se na přípravě asanačního zákona. Společnost vydala vlastním nákladem brožuru o výhodách kremace. Díky ní víme, že náklady na převoz těla a kremaci v Německu činily asi 350 zlatých, „přičemž ovšem nejdražší je doprava rychlíkem, která obnáší 234 zl., kdežto

poplatek za spálení 60 zl.“ Aby se pozůstali vyhnuli placení nákladného převozu, zasazují se autoři brožury o vybudování vlastního krematoria. Posun veřejného mínění ve prospěch kremací výmluvně dokládají české encyklopedie. V Riegrově slovníku chybí jakákoli informace, v Ottově slovníku naučném je heslo „kremace“ odbyto dvěma řádky. V heslu „pohřbívání“ jsou sice důkladně popsány „pochody hnilobní“, ale spalování (incineraci) mrtvých uvádí neznámý autor jako jeden z možných způsobů pohřbu, aniž by jej jakkoli specifikoval. Čtvrtý díl Masarykova slovníku naučného z roku 1929 už věnuje kremaci a krematoriu důkladnou pozornost, včetně citování příslušných zákonů a výčtu krematorií v českých zemích, neméně důkladný je i Ottův slovník naučný nové doby. Technický slovník Teysslera a Kotyšky z roku 1932 pak podrobně vysvětlil podstatu kremace a přinesl statistiku pohřbů žehem v Re-

Josef Václav Sládek

Fialka

Fialka roste v křoví a v hloží podle cest a vích únorový ji nechá růst a kvést.

A vlčí mák pln pýchy nad role vznáší květ; a první větřík z lých jej roznes v širý svět.

Úcta k zemřelým, potřeba rituálů a respekt ke smrti jakoby se vytrácely z veřejného povědomí. Autorem článků na tato témata můžete být i vy. V případě zájmu kontaktujte redakci.

Olga Nytrová

Být duší oproštěnou

Nelpět na svém jménu na vlastnostech na přátelích Nelpět na své tváři ani na postavě na gestu rukou

Odpoutanost

Odpoutat se od lidí hlasů přání tužeb a žádostí spočinout v tichu

Duše se zklidnila vnímá dech bezeslovné vzácnosti

publice československé. V ČSR byla kremace povolena zákonem z dubna 1919, znovu pak zákonem č. 264 ze 7. prosince 1921, vládním nařízením č. 194 Sbírky zákonů a nařízením z 9. října 1923. Spalovat se smělo jen v úředně schválených krematoriích (do roku 1930 jich vzniklo 9), dále pak na základě dokladu, že si nebožtík tento způsob pohřbu přál. Nezbytný byl úmrtní list a výslovné vyjádření lékaře, že neexistuje sebemenší podezření z trestného činu nebo sebevraždy. Nutné bylo také vyjádření ohledávající mrtvol. K propagaci kremace přispěly pohřby významných osobností politického a kulturního života, jmenujme Aloise Rašína, Josefa Holečka, Karla Václava Raisa, Aloise Mrštíka. Navzdory tomu, že přibývalo osob katolického vyznání, které se nechaly po smrti zpopelnit, byla katolická církev nesmlouvavá: do roku 1926 zákaz kremace třikrát obnovila a upřesnila. Její postoj se změnil až po druhé světové válce, kdy uznala hospodářské a hygienické přednosti pohřbu žehem. K úplnému povolení došlo až roku 1962 (tedy více než 70 let po první kremaci v českých zemích).

Dokončení příště

Královéhradecké diecéze CČSH zve na diecézní katedru; téma:

Eutanazie

myšlení a historie
vztah křesťanů k tomuto tématu
přednáší: **ThDr. Jan Rokyta**

20. 2. 2017
v přednáškové síni náboženské obce
v Hradci Králové, Ambrožova 729

9:00 pobožnost v modlitebně
10:00 přednáška

Svou účast prosím potvrďte na email
dieceze.hradec@ccsh.cz

Podpořeno z Fondu rozvoje
Královéhradecké diecéze CČSH

Mirovický husitský kostel
Táborská 243, 398 06 Mirovice
+420 775 541 400
profarnosti@gmail.com
www.cesh-mirovice.cz
www.facebook.com/kostelmirovice

Pravidelné akce:
Bohoslužby - každou neděli od 10.h
Biblické hodiny - každou středu od 18.h
R: Refektář / K: Kostel

Program únor - březen 2017

25.2. 10:00	Mgr. Václav Matuška, psychoterapeut - Jak si zachovat duševní zdraví (R)
1.3. 18:00	Papeleční středa - udílení popelce (K)
18.3. 10:00	MUDr. Martin Tomásek, neurolog FN Motol - Mozek a čarodějnice (R)

Zprávy

Pěvecké sbory, přijďte do Prahy!
Srdečně vás zveme k účasti na Festivalu duchovní hudby 2017. Již XVII. ročník festivalu se tradičně uskuteční v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze ve středu 5. července od 16 hodin. Uvítáme, když pěvecký sbor vaši náboženské obce přihlásíte k účasti do 28. února t. r. Můžete přihlásit i pěvecký sbor z vašeho města či obce, s nímž náboženská obec spolupracuje. Vystoupení by mělo být

cca desetiminutové. Návrh repertoáru, který bude na festivalu uveden, prosíme zaslat na naše e-mailové adresy do 31. března t. r. Zkoušky pěveckých sborů se uskuteční ve středu 5. 7. během dne dle domluvy s vámi. Při festivalovém setkání získáte nové kontakty a uslyšíte, co, kde a jak v naší církvi zpíváme. Festival se již stal nedílnou součástí pražského hudebního léta a tradičně se těší zájmu veřejnosti. Přihlášky posílejte na adresu: Kulturní rada CČSH, Wuchterlova

5, 160 00 Praha 6 nebo e-mailem: Marketa.Hlasivcova@post.cz; jiri.vanicek@ccsh.cz

MH

Extenze 2017 - Svoboda
Zveme na přednášku z cyklu Extenze 2017. 22. 2. - doc. ThDr. Jiří Vogel, Th.D. - Theodicea. Reformační odpověď na otázku po Boží dobrotě a svobodě v konfrontaci se zkušeností zla ve světě. Ve středu od 19 h ve Farského sále Husova sboru na Vinohradech (Dykova 1, Praha 10).

FS

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O ODPLATĚ

Z textu Matouš 5,38-48 (Český ekumenický překlad Bible) vypisujte písmena podle následujícího klíče - první číslo znamená verš, druhé označuje slovo v tomto verši a třetí udává písmeno v daném slovu. Postupujte po sloupcích.

40,2,3	47,3,5	42,5,2
47,8,2	39,18,5	43,1,2
38,4,3	41,3,3	47,2,2
42,4,4	45,1,6	
46,5,5	39,4,1	
39,5,5	38,5,1	
43,2,4	45,8,2	
45,3,1	40,2,1	

(Řešení z čísla 6: C, E).

Jana Krajčříková

ON

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, Call centrum - tel.: 840 306 090

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Z ekumeny

ROZBIJME ZAČAROVANÝ KRUH ŠPATNÝCH ZPRÁV

Rozbijme začarovaný kruh špatných zpráv a vytvořme nový styl komunikace. Píše to papež František v poselství k 51. Světovému dni sdělovacích prostředků. List, který zveřejnil Vatikán, nese téma: „Neboj se, já jsem s tebou (Iz 43,5); komunikovat naději a důvěru v naší době.“

Poselství k Světovému dni sdělovacích prostředků, který si katolická církev připomíná vždy v neděli před slavností Seslání Ducha svatého (letos 28. května), bývá tradičně zveřejněno v den památky sv. Františka Saleského, patrona novinářů (pozn. red.: 24. ledna). Letos se papež obrací nejen k pracovníkům médií, ale i ke všem věřícím, které vyzývá, aby předávali vyprávění „poznávaná logikou Dobré zprávy“. V médiích i ve vztazích se „mele jako v mlýně“ mnoho informací, avšak záleží na každém, zda do mlýnského kola vkládá koulky nebo pšenici.

Podle Františka je nutné rozbít začarovaný kruh strachu vytvářený tím, že se lidé soustředí na špatné zprávy (váleky, terorismus, skandály, lidská selhání apod.). Lidská bolest bývá často uváděna jako senzace. Výsledkem je rezignace, špatná nálada nebo lhostejnost. Na téma upozornil během tiskové konference i šéf vatikánských sdělovacích prostředků Dario Viganò, podle kterého není možné, aby média pouze odrážela veřejné mínění za účelem vyvolání skandálu nebo laciného souhlasu lidí.

Papež v poselství nabízí svůj příspěvek k vytváření otevřeného stylu komunikace, v němž zlo nemá hlavní slovo, ale ukazují se i možná řešení. Realita často nemá jednoznačný význam, záleží na tom, z jakého pohledu se na ni člověk dívá, vysvětluje František. Adekvátním úhlem pohledu je pro křesťany Dobrá zpráva, Ježíš Kristus.

„Tato Dobrá zpráva, kterou je sám Ježíš, není dobrá proto, že by v ní chybělo utrpení, nýbrž proto, že i utrpení je v ní prožíváno v širším kontextu, jako součást jeho lásky k Otci a k lidstvu. Bůh se stal solidární s jakoukoliv lidskou situací a ukázal nám, že nejsme sami, protože máme Otce, který nemůže zapomenout na své děti: „Neboj se, já jsem s tebou.“ V jeho milovaném Synu tento Boží příslib – jsem s tebou – přebírá všechnu naši slabost do té míry, že umírá naší smrtí,“ píše papež. „Rodí se tak naděje, dostupná všem, přesně v tom místě, kde v životě zakoušíme hořkost selhání. Je to naděje, která neklame, protože Boží láska byla vlita do našich srdcí.“ Podle Františka je Boží království již přítomno v našem světě jako semínko, jež je ukryto povrchnímu zraku. Kdo má čistý pohled díky působení Ducha svatého, dokáže toto semínko vidět a „nenechá si kvůli koulce, který je zde vždy, ukrást radost (Božího) království“. Kdo se nechává vést Duchem, je schopný v každodenních událostech rozlišit to, co se odehrává mezi Bohem a člověkem. Uvidí naději, kterou přináší Bůh.

„Naděje je nejpokornější z ctností, protože zůstává skrytá v zákruzích života. Je však podobná kvasu, který prokvasí celé těsto. My ji sytíme tím, že stále znovu čteme Dobrou zvěst, ono evangelium, které bylo „přetištěné“ do mnoha vydání v životě svatých, mužů a žen, jež se stali ikonami Boží lásky,“ řekl František.

Dle www.cirkev.cz, Tiskové středisko ČBK

Výprava Ekumenické Rady Církví
na **36. německý evangelický Kirchentag**
24. - 28. květen 2017 | Berlín a Wittenberg

Ty mě vidíš
(I. Mojžišova 16,13)

Informace a přihlášky
www.ekumenickakarada.cz/ktg2017
info@ekumenickakarada.cz | 774 219 041

